

ТРИДЕСЕТ И ОСМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Комисия по земеделието, горите и поземлената реформа

СТАНОВИЩЕ

**НА КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ГОРИТЕ И ПОЗЕМЛЕНАТА РЕФОРМА**

ОТНОСНО: Определение на Конституционния съд от 14.09.2000 г., с приложено искане на група народни представители, с което Народното събрание е конституирано като страна по к. д. № 11/2000 г. за обявяване на противоконституционност на отделни разпоредби от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/, в редакцията им по Закона за изменение и допълнение на ЗСПЗЗ /ДВ, бр. 98 от 1997 г./

В изпълнение на разпореждане № 050-01-249 от 14.09.2000 г. на председателя на Народното събрание, Комисията по земеделието, горите и поземлената реформа проведе заседание на 20 септември 2000 г., на което обсъди определението на Конституционния съд от 14.09.2000 г., с приложено искане на група народни представители, за обявяване на противоконституционност на чл. 10, ал. 7 в редакцията му по Закона за изменение и допълнение на ЗСПЗЗ /ДВ, бр. 98 от 1997 г./ и чл. 10, ал. 13 приета със същия закон.

В хода на обсъждането народните представители изказаха мнения и съображения по текстовете от Закона за собствеността и

ползуването на земеделските земи, за които е сезиран Конституционния съд както следва:

I. По искането за обявяване на противоконституционността на разпоредбата на чл. 10, ал. 7 / ДВ бр. 98 от 1997 г./

Искането за обявяване на противоконституционността на чл. 10, ал. 7 е четвъртото по ред сезиране на Конституционния съд – Решение № 12 по к.д. № 12/93 г., Решение № 8 по к.д. 12 от 1995 г. и Решение № 20 по к.д. № 21 от 1996 г.

В искането се твърди се, че се нарушават принципите на правовата държава, гаранциите за неприкосновеността на частната собственост, както и конституционния принцип за равенство на гражданите пред закона /чл. 4, ал. 1, чл. 17, ал. 1 и 3 и чл. 6, ал. 2 от КРБ/. Изложени са мотиви за противоречие с посочените конституционни разпоредби: отнемане на правото на собственост върху незастроени земеделски земи, закупени от трети добросъвестни лица, в полза на лицата, които са ги притежавали преди образуване на ТКЗС, ДЗС или други образувани въз основа на тях селскостопански организации; допуска се неравностойно третиране на гражданите, като се дава предимство на лицата, които притежават по-малък обем права /право на строеж, който е започнал към 1 март 1991 г./, както и на собственици на законно изградени сгради.

Комисията счита, че искането е неоснователно. Конституционният съд нееднократно се е произнасял, че собствениците на земеделски земи никога не са загубвали правото си на собственост. Само през определен период от време не са могли да упражняват това свое пълно вещно право. Поради това никой не е могъл правомерно да придобие право на собственост върху частна земя, защото всички разпоредителни сделки с тези имоти не са били извършвани по волята на собствениците им.

Що се отнася до твърдението за неравнопоставеност на собствениците, които не са застроили имотите си и тези, които при спазване на всички нормативни изисквания законно са изградили сгради, разрешението по чл. 10, ал. 7 съответства на основния реституционен принцип да не се извършва реституция върху земя, ако върху нея са извършени строежи или други промени при спазване на действащото законодателство – Решение № 4 на

Конституционния съд по к.д. № 16 от 1997 г. – т. 8Б, относно чл. 2, ал. 5 от Закона за обезщетяване собственици на одържавени имоти. Изложените съображения за приложими към текста на чл. 10, ал. 7 ЗСПЗЗ, който има реституционен характер.

II. По искането за обявяване противоконституционността на разпоредбата на чл. 10, ал. 13 /нова, ДВ, бр. 98 от 1997 г./.

В искането се твърди, че разпоредбата на ал. 13 не разграничава утвърдените правни понятия за добросъвестност и недобросъвестност, които се отразяват на действителността на сделките с недвижими имоти и не зачита класическия институт на придобивната давност като отнема придобити по оригинален начин права.

Комисията счита, че това искане също е неоснователно.

Изложените съображения за конституционносъобразността на разпоредбата на чл. 10, ал. 7 са относими и към разпоредбата на ал. 13.

Незачитането на изтеклата придобивна давност по отношение на имотите, внесени в ТКЗС и други, образувани въз основа на тях селскостопански организации, също последователно се провежда в законодателството относно реституцията на земя. Тъй като собствениците на такива имоти фактически са били лишени от възможността да прекъснат теченето на давностния срок, въпреки, че формално не са изгубили правото си на собственост, бездействието им не може да бъде причина за отнемане на собствеността и придобиването ѝ от лицата, владеещи имотите. В този смисъл се е произнесъл и Конституционния съд в посоченото по-горе решение № 4 от 1998 г. по ЗОСОИ /ДВ бр. 30/1998 г./

Настоящото становище е прието от Комисията по земеделието, горите и поземлената реформа с 15 гласа за, 4 - против и 1 - въздържал се.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

Владислав Костов

